

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/214/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210929
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210929.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/274/2012-43 zo dňa 13. decembra 2013, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú mu tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej súdnym exekútorom Mgr. Máriou Krasňanovou pod sp. zn. Ex 322/2007 exekučný súd nerozhodol v zákonnej 30-dňovej lehote o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Vychádzal zo zistenia, že v danej exekučnej veci (sp. zn. Okresného súdu Liptovský Mikuláš 3Er/277/2007) bol dňa 21.11.2010 oprávneným podaný návrh na zmenu súdneho exekútora. V nadväznosti na to exekučný súd výzvou z 15.12.2010 požiadal súdneho exekútora na predloženie exekútorského spisu a špecifikáciu trov exekúcie, k čomu došlo podaním exekútora zo dňa 17.1.2011. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 9.2.2011 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel. V neskoršom štádiu dňa 24.5.2011 (s poukazom na nedovolené plnenie priznané exekučným titulom) exekúciu zastavil.

Okresný súd konštatoval, že navrhovateľ nepreukázal naplnenie primárneho atribútu predmetného zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup exekučného súdu. Tvrdenie o bezdôvodnej nečinnosti exekučného súdu po viac ako 83dni totiž nie je pravdivé. Exekučný súd po podaní návrhu vykonal úkony potrebné na rozhodnutie o trovách exekúcie, o ktorých bol povinný rozhodnúť, pričom exekútor nepredložil požadované písomnosti v súdom určenej lehote, ale oneskorene. Následne exekučný súd rozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote od predloženia exekútorského spisového materiálu a vyčíslenia trov exekúcie. Okresný súd doplnil, že vzhľadom na množstvo exekučných spisov, v ktorých oprávnený žiadal o zmenu súdneho exekútora a na potrebu kvalifikovaného rozhodnutia o náhrade trov exekúcie, bola dĺžka doby, v ktorej exekučný súd rozhodol o zastavení exekúcie, opodstatnená. Poukázal tiež na závery judikatúry Ústavného súdu SR, v

zmysle ktorej ani samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nie je možné automaticky považovať za porušenie základného práva účastníka konania.

Okresný súd ďalej argumentoval zámerom zákonom stanovenej lehoty, ktorým bolo zefektívnenie exekučného konania a snaha dosiahnuť, aby postup v exekučnom konaní nebol zdržiavaný nečinnosťou exekučného súdu. Z tohto dôvodu je lehota pre súd záväzná len do tej miery, ak by jej nedodržanie mohlo byť označované za zbytočný prieťah. Ide o ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby súd mohol o zmene súdneho exekútora rozhodnúť. Pre záver o zbytočných prieťahoch exekučného súdu tak nestačí len samotné prekročenie 30-dňovej lehoty, ale aj naplnenie ďalších relevantných okolností prípadu. Medzi takéto okolnosti patrí správanie sa oprávneného, najmä jeho náležitá súčinnosť.

Prvostupňový súd sa zaoberal aj posúdením podmienky rýchlosti konania, ktorá je jednou z podmienok spravodlivého procesu v širšom zmysle slova a konštatoval, že príliš dlhé konanie ohrozuje jeho účinnosť a pomalá spravodlivosť je považovaná za odmietnutú spravodlivosť. Na druhej strane však rýchlosť neznamená prenáhlenosť, v tom zmysle, aby tým neutrpela kvalita rozhodovania. Inými slovami, rýchlosť nesmie ísť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania ostatných základných princípov konania (bližšie napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Neumeister v. Rakúsko zo dňa 27. 12. 1968 alebo Bodaerdd v. Belgicko zo dňa 22. 10. 1992, podľa ktorého článok 6 Dohovoru predpisuje rýchlosť súdneho konania, ale súčasne zakotvuje všeobecnejší princíp riadneho výkonu spravodlivosti). Nadväzne, bolo elementárnou povinnosťou exekučného súdu náležite skúmať podmienky vydania predmetného rozhodnutia, s čím je spojené plynutie času.

Okresný súd uviedol, že navrhovateľ, ktorý poukazoval na zásah do svojich podnikateľských aktivít, sa práve v ich dôsledku stal centrom pozornosti ochrany spotrebiteľa v Slovenskej republike, ako aj na úrovni orgánov Európskej únie. Podmienky poskytovania úverov, na základe ktorých boli vydávané exekučné tituly predstavujúce rozhodcovské rozsudky, boli kvalifikované ako neprijateľné podmienky. Z tohto aspektu okresný súd poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý vo svojom rozhodnutí Asturcom C-40/08. Osobitne prvostupňový súd zdôraznil tiež uznesenie Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu vo veci práve samotného navrhovateľa (vec C-76/10), podľa ktorého vnútroštátny (exekučný) súd je povinný aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom. V kontexte uvedeného nemohlo byť dodržanie zákonom stanovenej lehoty na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania základných princípov konania. Okresný súd uzavrel, že plynutie lehôt je potrebné vyhodnotiť tiež s ohľadom na neodôvodnenosť samotného exekučného konania. Z dôvodu nepreukázania základnej podmienky zodpovednosti za vznik škody, nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími atribútmi dotknutého zodpovednostného vzťahu.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi náhradu trov nepriznal, nakoľko tento si ich nevyčísľil a z obsahu spisu ani nevyplýva ich vznik.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci na nové prejednanie. Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie a v danej spojitosti vytykal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť vyjadriť sa k nim a nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že elektronicky na mailovú adresu súdu podal návrh na zrušenie pojednávania odôvodnený skutočnosťou, že všetci sudcovia daného okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vo veci. Súd sa však nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval predloženú žiadosť. Vychádzal z mylného skutkového stavu, bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti a nesprávne aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Správne mal okresný súd vec predložiť na rozhodnutie o pridelení inému súdu. Navrhovateľovi však vôbec nebolo predložené rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyvylúčení sudcov okresného súdu, pričom v prípade nevyvylúčenia sudcov by sa navrhovateľ bránil podaním sťažnosti na ústavnom súde. Bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia však bola možnosť jeho obrany pred zákonným sudcom odňatá a celkom zmarená.

Zároveň odvolateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhľadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom v očiach žalobcu a objektívne v očiach

verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a tiež v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ vytykal viacero omylov; napríklad konštatovanie, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za nepochybne preukázaný považuje nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorý bol bezdôvodne nečinný, spôsobil tak zbytočné prietahy v konaní a nerozhodol o návrhu navrhovateľa v zákonnej lehote. Zároveň nesprávny úradný postup súdu spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytykanými zločkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti predovšetkým pojmovo totiž predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť a bol by poučený (aj) o predbežnom právnom posúdení - § 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Spolu s predvolaním na určený termín pojednávania (13.12.2013) bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa(i) navrhovateľovi) doručené (27.11.2013) aj vyjadrenie odporcu k veci, čím je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa, že sa nemal možnosť vyjadriť tvrdeniam protistrany. Žiadna iná argumentácia (než vyplývajúca z uvedeného písomného vyjadrenia) totiž zo strany odporcu v konaní predložená nebola.

Navrhovateľ svoju neúčast na pojednávaní neospravedlnil žiadnym spôsobom, okresný súd preto postupom reflektujúcim zákonnú úpravu sporového konania (§ 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p) rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania. Odvolací súd dodáva, že v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa, že mu nebolo doručené (resp. vôbec vydané) rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 19.4.2013 bolo navrhovateľovi doručené uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn.6NcC 275/2013 o nevyhlúčení zákonnej sudkyne z pojednávania a rozhodnutia predmetných vecí.

Krajský súd v predmetnej spojitosti dodáva, že s poukazom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu vhodne okresný súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený aj samotný meritórny nárok navrhovateľa.

Vo vzťahu k samotnému meritórnemu posúdeniu daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybné z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu ku vecným dôvodom, ktorý okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky sa obmedzil len na všeobecné konštatovania („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach“, „konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním žalobného návrhu a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia, ktoré sa s vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu vysporiadalo vo vecnej a konkrétnej rovine.

Z pohľadu opísanej „kvality“ predloženého odvolania až nemiestne vyznieva odvolacia námietka, v zmysle ktorej je rozhodnutie prvostupňového súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, procesný stav v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne predpisy a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Rozhodnutie preto nemožno považovať za svojvoľné, naopak, rozsudok vyčerpávajúcym spôsobom (s ktorým sa odvolací súd v plnej miere stotožňuje) zodpovedal relevantné právne otázky súvisiace s uplatneným nárokom.

Nadväzne je z pohľadu procesného neúspechu výlučne na ľarchu odvolateľa, že vo vzťahu k žiadnemu z vecných argumentov, na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, nepredložil relevantnú, resp. akúkoľvek protiargumentáciu.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu ani žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.